

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

KRAJOBRAZ PRIORYTETOWY

CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Nazwa krajobrazu: Hala Śrubita

Kod krajobrazu: 24-513.56-031

Położenie administracyjne: Gmina Rajcza, Powiat żywiecki

Katowice, Warszawa
2025

Projekt realizowany na zlecenie
Województwa Śląskiego
(Umowa CRU WSL nr 1462/GN/2021)

Wykonawca prac:

Konsorcjum w składzie

Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska
(Lider Konsorcjum)

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Uniwersytet Śląski w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
(Partner Konsorcjum)

Akademia Śląska (dawniej Wyższa Szkoła Techniczna)
w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

Kierownik naukowy Audytu:

dr hab. Urszula Myga-Piątek, prof. UŚ – Uniwersytet Śląski w Katowicach

fot. okładka:

Hala Śrubita, daleki widok na Halę na Raczy (fot. Michał Sobala)

1 METRYCZKA OGÓLNA KRAJOBRAZU

Nazwa Krajobrazu	Hala Śrubita
ID	1872
Kod krajobrazu	24-513.56-031
Typ, podtyp krajobrazu	5b - Hale wysokogórskie
Typ rzeźby terenu*	E - Krajobrazy górskie
Kod mezoregionu*	513.56
Nazwa mezoregionu*	Beskid Żywiecko-Kysucki
Typ krajobrazu naturalnego*	Gór średnich i wysokich
Nazwa krajobrazu naturalnego*	Średniogórskie erozyjne - erozyjne: Regła dolnego
Kod podokręgu geobotanicznego*	H.1a.5.b
Nazwa podokręgu geobotanicznego*	Zachodniej Części Beskidu Żywieckiego
Typ krajobrazu roślinności potencjalnej*	33
Nazwa krajobrazu roślinności potencjalnej*	Żyzna buczyna karpacka, odmiana zachodniokarpacka, forma regłowa
Kod regionu historyczno-kulturowego*	III.A.5
Nazwa regionu historyczno-kulturowego*	Podhale, Ziemia Żywiecka, Nowotawska
Położenie administracyjne	Gmina Rajcza, Powiat żywiecki
Powierzchnia (ha)	11,31

*podano dla jednostki dominującej

2 CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Krajobraz priorytetowy: krajobraz polany górskiej z przewagą zbiorowisk trawiastych położonej w Beskidzie Żywiecko - Kysuckim na grzbiecie odchodzącym od grzbietu granicznego poniżej Wielkiej Czerwenkowej do Śrubitego Gronia (Hala Śrubita).

Krajobraz wskazany jako priorytetowy w wyniku:

- oceny eksperckiej z kryterium ważności ze względu na walory przyrodnicze, w tym obecność form geomorfologicznych z dużymi deniwelacjami, kulturowe i fizjonomiczne, związane z tradycyjnym, zanikającym krajobrazem pasterskim. Na jego walory wpływa silna ekspozycja fizjonomiczna oraz wyjątkowo rozległe widoki. Dodatkowo, uzasadnieniem jest ochrona (park krajobrazowy obejmujący ponad 50% powierzchni jednostki - uzupełniający wskaźnik ekspercki).

3 WALORY KRAJOBRAZOWE

Walory przyrodnicze

Jednostka polany na grzbiecie szerokim z powierzchnią zrównania, pomiędzy kulminacjami w postaci wierzchołków stożkowych, jest położona w Żywieckim Parku Krajobrazowym (obejmuje najwyższe partie Beskidu Żywieckiego z masywami górskimi o znacznej deniwelacji i dużych nachyleniach terenu, z przewagą muraw dawnych polan pasterskich zagrożonych współcześnie sukcesją lasu) oraz w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH 240006 oraz PLB 240002 (duże znaczenie dla ochrony siedlisk przyrodniczych, roślin i zwierząt. Charakteryzuje się dużą różnorodnością form geomorfologicznych i zróżnicowaniem szaty roślinnej z dobrze zachowanymi zbiorowiskami góorskimi - siedliska z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz gatunków roślin i zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG). Jednostka jest położona w korytarzu ekologicznym Górna Wisła - Babia Góra.

Walory kulturowe

Na terenie jednostki nie występują zabytkowe obiekty dziedzictwa kulturowego.

Fizjonomia krajobrazu

Hala Śrubita - teren bardzo eksponowany widokowo. Teren zajmują głównie łąki wysokogórskie, grupy zadrzewień zlokalizowane są w zachodnim fragmencie jednostki. Przez obszar przebiega czerwony szlak turystyczny Sól - Rycerka oraz trasa rowerowa. Bardzo dobra ekspozycja czynna: rozległa panorama Beskidów z punktu widokowego w pobliżu szlaku turystycznego. Na polanie znajduje się ambona, która umożliwia podziwianie widoków.

4 DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

ZDJĘCIE NR 1

Strome stoki w rejonie Hali Śrubita z pozostałościami krajobrazów pasterskich (fot. Adam Kaliszuk)

5 DOKUMENTACJA KARTOGRAFICZNA

POŁOŻENIE KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO

